

КОГНІТИВНІ МЕХАНІЗМИ КОМБІНАТОРИКИ ДЕМІНУТИВІВ

РОМАНЕНКО О. П.

аспірантка кафедри германської і фіно-угорської філології
імені проф. Г. Г. Почепцова,
Київський національний лінгвістичний університет
e-mail: donnaolga@ukr.net

У статті схарактеризовано двовекторний напрям дослідження поняття мотивації: від інтерпретації ономасіологічної структури слова до розкриття когнітивних механізмів творення найменувань, зокрема і демінутивних. Творчо опрацьовано концепцію когнітивно-ономасіологічної мотивації О. О. Селіванової і екстрапольовано її положення для аналізу демінутивів. Особливу увагу зосереджено на вивченні пропозитивно-диктумної та модусної мотивації демінутивів, а також градації оцінок модусної мотивації.

Ключові слова: демінутив, номінація, пропозитивно-диктумна мотивація, модусна мотивація, когнітивно-ономасіологічна структура.

Romanenko O. P.
Graduate Student at Professor G. G. Pocheptsov Department
of Germanic and Finno-Ugric Philology,
Kyiv National Linguistic University
e-mail: donnaolga@ukr.net

Cognitive mechanisms of deminutive combinatorics

Introduction. The article describes a two-vector direction of the study of the concept of motivation: from the interpretation of the onomasiological structure of the word to the disclosure of the cognitive mechanisms of creation of nominations, including the diminutive ones. The concept of cognitive-onomasiological motivation of O. O. Selivanova was creatively elaborated and extrapolated its position for the analysis of deminutives. Particular attention is focused on the study of the propositional-dictum and modus motivation of diminutives and the gradation of estimates of modus motivation.

Purpose. The purpose of the article is to reveal the cognitive mechanisms of combinatorial capabilities of diminutives.

Results. The motivation of the diminutives is a cross-cutting psycho-logical operation, which involves establishing a link between the motivator and the diminutive based on combinations of different fragments of knowledge about the signifier and the psychic functions of ethnic consciousness. The creation of a diminutive involves the formation of an onomasiological structure based on the identification of the motivational base and selection of the motivator from different spheres: true (propositional-dictum sphere), evaluative (modus sphere), metaphorical (associative-terminal sphere) and mixed (positional-dictum and associative-terminal sphere). **Conclusions.** The cognitive mechanisms of the propositional-dictum sphere of motivation are based on metonymy and are revealed in a broad context by left-sided valence, taking into account the laws of syntax. The cognitive mechanisms of the modus motivation of the diminutives are revealed in the conditions of internal combinatorics, when the onomasiological basis activates the evaluative component of the modus, which in combination with strong emotional feelings influences the formation in the diminutive semantics of "smallness" and "tenderness". The modus component, combined with the mental realm, is a rational appraisal, and its connection with the mental functions of the senses forms sensory, taste, aesthetic and psychological types of appraisal.

Keywords: diminutive, nomination, propositional-dictum motivation, modus motivation, cognitive-onomasiological structure.

Формулювання проблеми та обґрунтування актуальності її розв'язання.

Спрямованість сучасних лінгвістичних студій (Н. Д. Арутюнова, О. С. Кубрякова, Л. М. Усик та ін.) на вивчення психокогнітивної природи мовних одиниць (О. О. Селіванова) у синтезі їхньої системної та функційної природи засвідчує необхідність подальшого розроблення цієї

проблематики, особливо в перебігу аналізу тих найменувань, що у своїй ономасіологічній структурі містять експресивно-оцінні маркери.

До таких найменувань належать демінутиви (Л. Ю. Резніченко, Г. М. Сагач, Т. В. Цив'ян та ін.), які потребують комплексного дослідження комбінаторних можливостей демінутивних маркерів як у складі похідного слова, так і з позицій когнітивних механізмів творення нових значень у готових демінутивних назвах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика демінутивної деривації загалом та мотиваційної основи цих утворень зокрема висвітлювалася останнім часом у *когнітивно-прагматичному* (П. Асімопулос, Є. О. Ліберт, Л. Ю. Резніченко, Т. В. Цив'ян), *лінгвокультурологічному* (Л. Ю. Резніченко, Л. С. Абросімова), *семантико-когнітивному* (Л. В. Бабіна) та *комбінаторно-синтагматичному* (О. П. Романенко 21018, 2019) аспектах. Тимчасом новий погляд на диференціацію мотиваційних відношень у структурі похідного слова, представлений у монографії О. О. Селіванової “Когнитивная ономаσιология”, окреслив нові перспективи для аналізу мотиваційної природи демінутивів і, насамперед, для реконструкції когнітивних механізмів їхньої комбінаторики.

Мета статті – розкрити когнітивні механізми комбінаторних можливостей демінутивів.

Матеріал дослідження становлять демінутиви новогрецької мови, вилучені зі збірки “Τα λαϊκά ναυουρίσματα ως ποητικό είδος ” (1996). Αθήνα; демінутиви сербської мови – з інтернет джерел: Учителица Драгана. Народне успаванке. – Режим доступу: <https://draganauciteljica.wordpress.com/2016/01/20/народне-успаванке> та демінутиви української мови – зі збірки “Дитячий Фольклор” (Бібліотека української усної народної творчості) (1986). Київ: Дніпро.

Виклад основного матеріалу дослідження. Похідне слово, зокрема і демінутивне, з позицій композиційної семантики тлумачиться як об'єднання двох або трьох категорійних значень, одне з яких передається афіксом (демінутивним суфіксом), друге – коренем, а третє – відновлюється у контексті. Якщо ж розглядати демінутивні утворення не лише у плані словотвірної мотивованості, а передовсім як готові знаки, мотивація яких не завжди виводиться зі значень їхніх складників (Кубрякова, 2004, с. 442–443), то постає питання розглянути дію інших механізмів номінації.

З огляду на таку постановку проблеми, вважаємо за доцільне звернутися до визначення поняття мотивації мовного знака, запропонованого О. О. Селівановою, яка під ним розуміє “наскрізну лінгвопсихоментальну операцію формування ономасіологічної структури номінативної одиниці на основі вибору мотиватора (-ів) із мотивуючої бази структури знань про позначуване в складній системі зв'язків різних пізнавальних функцій етносвідомості. Активація таких зв'язків зумовлена або інтеріоризацією щодо об'єктивних ознак позначуваного, або їх асоціативно-образним, оцінним, парадоксальним сприйняттям номінаторами” (Селіванова, 2000, с. 153–180).

Завдяки мотивації обирається основна ознака як основа номінації. Встановлення закономірностей вибору певних мотиваційних ознак дозволяють визначити концептуальну структуру, на підставі якої відбувається внутрішнє програмування та селекція мотиватора і подальший механізм номінації (Селиванова, 2000, с. 169).

Для розкриття мотиваційної основи демінутивного утворення слід виявити залежність між його мотиватором та похідною номінативною одиницею (демінутивом) на підставі зв'язків різних компонентів структури знань носія конкретної мови про це позначуване (Усик, 2016, с. 39).

При цьому, досліджуючи процес мотивації, О. О. Селіванова зазначає, що в психіці людини знання репрезентуються у вигляді ментально-психонетичного комплексу (далі – МПК), що містить пропозитивну структуру істинних об'єктивних знань (диктум), їхню суб'єктивну оцінку (модус), асоціативно-термінальний компонент метафоричної інформації, що базується на основі зв'язків диктуму з іншими ментально-психонетичними комплексами, а також численні реляції з психічними функціями: відчуттями, почуттями, інтуїцією, образами тощо (О.О. Селіванова). На цій підставі вона виокремлює пропозитивно-диктумну, асоціативно-термінальну, модусну та змішану мотивацію (Селиванова, 2000, с. 153–179).

Пропозитивно-диктумна мотивація характеризується вибором мотиватора з диктумного, тобто об'єктивного компонента, який входить до складу пропозиції (мисленневий аналог об'єктивного судження). У проєкції на демінутивні утворення пропозитивно-диктумна мотивація є **метонімією** за своїм механізмом, адже мотиватор ономасіологічної структури демінутива обирається з фрагмента об'єктивних знань як одна ознака, яка характеризує його за суміжністю (просторового, часового, атрибутивного, каузального та ін. характеру) з денотатом.

У цьому разі варто брати до уваги власне сам процес розвитку метонімічного значення у демінутива. За словами А. Удинської, “метонімія”, як правило, має місце тоді, коли відбувається перенесення дії на її результат або коли назва вмістилища переноситься на її вміст (Удинська, 2007, с. 5). Наприклад, метонімічна позиційно-диктумна мотивація характерна для демінутивних утворень на зразок: *випити скляночку, з'їсти тарілочку* або інших утворень, де має місце перенесення назви частини тіла на назву деталей крою одягу: *виміряти бочок (сукні), спинку (блузки)*.

Проаналізуємо механізм комбінаторики демінутива *скляночка*. Когнітивно-ономасіологічна структура номінативної одиниці *скляночка* формується на основі вибору мотиватора – артефакта *склянка*, що є ономасіологічною ознакою, та демінутивного суфікса **-очк-**, який є ономасіологічним базисом. На рівні внутрішньої комбінаторики обидва беруть участь в утворенні демінутива *скляночка*, але у контексті, наприклад, у словосполученні *випити скляночку* виникає нова концептуальна позиція, коли одночасно спрацьовує механізм зовнішньої комбінаторики. Спільна ознака, на основі якої відбувається метонімічне перенесення, визначається постійними асоціаціями носіїв мов. Таким чином, демінутив *скляночка* “выводить” референт поза межі

контексту, схематично закріплюючи модель метонімії у свідомості мовців, наприклад, коли назва вмістилища переноситься на її вміст.

Метоніміїність процесів деривації спирається на механізми інформаційної редукції знака, які надають змогу лише на підставі одного компонента викликати в пам'яті носіїв мови всю ситуацію в цілому. Це означає, що внутрішня комбінаторика демінутива виражається ономазіологічним базисом, тобто демінутивним суфіксом, а концептуальна метонімізація відбувається за рахунок зовнішньої комбінаторики, у випадку вживання демінутивної форми в особливому контексті. Метонімійна модель відображає закон мовної економії та є важливим креативним чинником, що дозволяє позначати нову інформацію вже наявними в мові засобами.

Метонімія – це певне стягнення, усічення мисленнєвої структури, яка є природною для свідомості людини як на етапі породження, так і на етапі сприйняття. Наприклад, вживаючи фразу *“Дівчино, можна Ваш телефончик?”*, йдеться про номер телефону, тобто тут спрацьовує закон зовнішньої комбінаторики, зокрема лівобічної валентності.

Когнітивні механізми метонімії розкриваються не власне у внутрішній комбінаториці демінутива у складі похідного слова, а у вузькому контексті, коли готова демінутивна форма вступає у комбінаторні зв'язки з його лівобічним компонентом. За лівобічної валентності пропозитивно-диктумна мотивація для демінутивних утворень спрацьовує за умов широкого контексту, враховуючи закони синтаксису. Така комбінаторика відображає правила як граматичної (*телефончик*), так і лексико-семантичної (*Ваш телефончик*) валентності.

Окрім цих моделей, метоніміїним утворенням властива також здатність позначати емоції та водночас оцінку за схемою/моделлю “частина – ціле”. В основі метонімії цього типу лежить редукція об'єкта: ціле редукується до його частини. Редукція як аналог процесів зменшення і скорочення зумовлює рух за емоційно-оцінною шкалою. Наприклад, у рекламі, створюючи образи та намагаючись викликати позитивне ставлення у споживача, використовуються метоніміїні перенесення: *“Агуша виростила не одне покоління животиків”* (Солодилова, 2017, с. 57). У цьому випадку вживається демінутив на позначення частини тіла, але йдеться про дитину загалом.

Найбільш яскраво вираженою для демінутивів, за О. О. Селівановою, є **модусна мотивація**, що характеризується використанням у процесі внутрішнього програмування оцінного компонента значення. Оцінка накладається на описове відображення позначуваного у вигляді модальної рамки, що інформує про почуття, послаблюючи при цьому їхні денотативні ознаки. При цьому людиною використовується не лише власний, але і колективний досвід аксіологізації світу, що відображає не лише національні особливості оцінного сприйняття світу, але й оцінні пріоритети, які є стереотипними в етносвідомості. Модус належить до найвищого рівня ієрархії, коли будь-який об'єкт градується як “гарний – нейтральний – поганий”, що виражається в мові у сфері модифікатів (Селіванова, 2000, с. 169).

Ономасіологічна структура найменування може мати первинний, а також вторинний характер: у першому випадку вона є новою в мовленні, хоча і створюється на базі наявних морфем і моделей, у другому – найменування, що існує в мовленні, набуває нового змісту. При вторинній номінації модус є надзвичайно активним, наприклад, концепт “Людина”, корелюючи з концептами “Природа” та “Тварини” породжує позитивно конотовані імена, у даному разі демінутиви: *сонечко, зірочка, квіточка, зайчик, пташка, кішечка* (Селиванова, 2000, с. 172).

Модусні модифікації відрізняються від прагматичних модифікативів. Наприклад, демінутиви у висловах-проханнях на зразок: “*Дайте скляночку водички*” продиктовані прагматичною ситуацією спілкування, навмисним позитивним ставленням до адресата (Селиванова, 2000, с. 169-172).

Щодо семантичної взаємодії похідного і мотивуючого слів, то, на думку Н. М. Янценецької, на семантичному рівні емоційно-експресивна оцінка мотиватора, переходячи в похідну одиницю, не зберігає вагомого семантичного зв'язку між ними. А ось при когнітивному підході до розгляду мотивації подібні феномени пояснюються зв'язком з компонентом модусу асоціативно-термінальної частини ментально-психонетичного комплексу, що є відсутніми на семному рівні, але є когнітивно-мотивованими (Янценецкая, 1979, 53).

Модусний компонент у кореляції з сильними емоційними почуттями в ономасіологічній структурі демінутива впливає на формування сем малості, пестливості, доброзичливості, прихильності та інших позитивних відтінків значень, які слугують для створення ласкавого тону мовлення – щирого та емоційного. Суфікси-демінутиви надають основному значенню слова зменшеності з конотативним відтінком ніжності, симпатії (Сагач, 1976).

Досліджуючи когнітивний механізм меліоративної мотивації демінутивів *хлопчик, ручиця* (серб. *ручка*), *λουλουδάκι* (грец. *квіточка*), надаємо інтерпретацію їх ономасіологічної структури з урахуванням семантичної залежності ономасіологічної ознаки (мотиватора, твірної основи) *хлопець, рука, лουλούδι* та ономасіологічного базиса (суфікса) **-чик, -иця, -́кі**. Маючи інтенцію назвати *хлопця* ласкаво або вказати на маленький розмір *руки* та *квітки*, активізується оцінний компонент модусу, який у комбінації з сильними емоційними почуттями впливає на формування у демінутива семантики “малості” та “пестливості”. З огляду на це мотивація демінутива розглядається як концептуальне переміщення від іменника, що позначає пропозицію або її асоціат, пов'язані з модусом та різними психічними функціями етносвідомості, до демінутива.

Модусна мотивація базується на різних пізнавальних функціях свідомості: сенсорних механізмах, емоційному сприйнятті, раціональній обробці та використовує оцінні стереотипи, культурну символіку, а також аксіологічні архетипи колективного несвідомого.

На думку Н. Д. Арутюнової, оцінки можуть бути загальними і частковими. Часткові поділяються на: сенсорно-смакові, психологічні (інтелектуальні та емоційні), естетичні, що

утворюються в разі комбінації сенсорно-смакових та психологічних оцінок, етичні, утилітарні, нормативні та теологічні (Арутюнова, 1988, 84-86).

Спираючись на класифікацію оцінок Н. Д. Арутюнової, модусна мотивація, основою якої є архісема 'параметр', містить архісеми 'малості', що реалізується в сенсорно-смаковій оцінці, архісеми 'малості та пестливості', що реалізується в естетичній оцінці та архісеми 'пестливості', що реалізується в психологічній оцінці.

Градація оцінок модусної мотивації

На тлі архісеми 'малість' реалізуються такі диференційні семи: 'малість за формою': *голівонька, ніжка, ручка*; 'малість за віком': *дитинка, синочок, донечка, дітки*; 'малість предмета': *мірочка, колісочка, пелюшечка*.

Підставою для сенсорно-смакової оцінки модусної мотивації демінутивів виступають відчуття дотику (*пелюшечки, поцілуночок*), слуху (*голосочок, соловійко, бджілка*), зору (*зірочка, хатинка, садочок, ворітечка*), смаку (*кулешик, хлібчик*), нюху (*квіточка*), що реалізуються в архісемах 'малість' та 'малість і пестливість'. Прикладами естетичної оцінки модусно вмотивованих демінутивів є іменники: *квітонька, садочок, травця*. Психологічна, тобто емоційна оцінка модусної мотивації, що здебільшого закладена в архісемі 'пестливість', зустрічається в демінутивах: *синуля, здоров'ячко, серденько*.

Наступний тип мотивації, за О.О. Селівановою, – **асоціативно-термінальний**, який ґрунтується на селекції мотиватора слова з асоціативно-термінального компонента ментально-психонетичного комплексу і є фрагментом неістинних знань. Така мотивація є метафоричною, оскільки термінали ментально-психонетичного комплексу формуються на підставі уподібнення, вживаючи знаки-мотиватори іншої концептуальної сфери. **Змішана мотивація** встановлюється щодо найменувань складеного номінативного статусу, одна ономазіологічна ознака яких

обирається із предикатно-аргументної частини диктуму пропозиції, а друга – з асоціативно-термінальної частини ментально-психонетичного комплексу. У змішаній мотивації часто поєднуються синтаксично несумісні компоненти, один з яких вжитий у прямому значенні, інший – у метафоричному, що потребує відповідних уточнень при декодуванні. Залежно від пропозиційного статусу мотиватора змішано мотивованих дериватів виокремлюються різновиди: гіперонімічно-метафоричний, квалітативно-метафоричний, квантитативно-метафоричний, партитивно-метафоричний та об'єктно-метафоричний. Більш докладно ці два типи мотивації розглядатимуться в подальших дослідженнях (Селиванова, 2000, с. 169).

Підсумовуючи, зазначимо, що мотивація демінутивів є наскрізною психоментальною операцією, що передбачає встановлення зв'язків між мотиватором та демінутивом на підставі комбінацій різних фрагментів знань про позначуване та психічних функцій етносвідомості. Творення демінутива передбачає формування ономасіологічної структури на підставі виявлення мотиваційної бази та селекції мотиватора з різних сфер: істинних (пропозитивно-диктумна сфера), оцінних (сфера модусу), метафоричних (асоціативно-термінальна сфера) та змішаних (пропозиційно-диктумна та асоціативно-термінальна сфери). Когнітивні механізми пропозитивно-диктумної сфери базуються на метонімії та розкриваються у широкому контексті за лівобічної та правобічної валентності, враховуючи закони синтаксису. Когнітивні механізми модусної мотивації демінутивів розкриваються в умовах внутрішньої комбінаторики, коли ономасіологічний базис активізує оцінний компонент модусу, який у комбінації з сильними емоційними почуттями впливає на формування у демінутива семантики “малості” та “пестливості”. Зовнішня комбінаторика модусної мотивації демінутивів розкривається у широкому контексті як концептуальне переміщення від іменника, що позначає пропозицію або її асоціат, пов'язані з модусом та різними психічними функціями етносвідомості, до демінутива. Модусний компонент, комбінуючись із розумовою сферою, є раціональною оцінкою, а його зв'язок з психічними функціями почуттів формує сенсорно-смаковий, естетичний та психологічний типи оцінки.

ЛІТЕРАТУРА

- Арутюнова, Н. Д. (1999). *Язык и мир человека*. М.: Языки русской культуры.
- Абросимова, Л.С. (2011). *Рефлексия когнитивности в экспрессивном словообразовании*. Проблемы истории, филологии, культуры. Москва–Магнитогорск–Новосибирск. №1(31). С. 247–254.
- Асимопулос, П. (2016). Уменьшительные суффиксы: сопоставительный анализ морфосемантических особенностей в современном греческом, русском и сербском языках. Филко. С. 23–31.
- Бабина, Л.В. (2003). Вторичная репрезентация концептов в языке: автореф. дис.... д-ра филол. наук. Тамбов.

- Довженко, Г.В. (1986). *Дитячий Фольклор. Збірка. Бібліотека української усної народної творчості*. Київ : Дніпро. С. 20–97.
- Кубрякова, Е.С. (2004). *Язык и знание. На пути получения знаний о языке: части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира*. Рос. академия наук. Ин-т языкознания. М.: Языки славянской культуры.
- Либерт, Е.А. (2017). *Диминутив в западногерманских языках*. Новосибирск: Изд-во НГУ.
- Резниченко, Л.Ю. (2009). *Концептуальная деривация как когнитивная основа диминутивной деривации*. Вестник Тамбовского университета. Серия: Гуманитарные науки. Изд-во: Тамбовский государственный университет им. Г.Р. Державина. Т.72. № 4. С. 118–122.
- Романенко, О.П. (2019). *Етапи розвитку комбінаторної семасіології: від теорії сполучуваності до комбінаторної синтагматики*. Молодий вчений. Травень. № 5.1(69.1). С. 177–180.
- Романенко, О.П. (2019). *Комбінаторний потенціал деминутивів*. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім "Гельветика". Вип. 26. Том 2. С. 93–99.
- Селиванова, Е.А. (2000). *Когнитивная ономазиология: монография*. К. : Изд-во украинского фитосоциологического центра.
- Сагач, Г.М. (1976). *Морфолого-стилістичні особливості емоційних суфіксів іменників чоловічого роду : -ок, -ик, -чик, -ець, -очок, -ечок, -ичок*. Мовознавчі студії. К. : Наук. думка. С. 7–11.
- Солодилова, І.А. (2017). *Метонимия: границы феномена*. Вестник Оренбургского государственного университета. №1 (201). С. 53–57.
- Удинська, А.Г. (2007). *Метонімічні переноси на позначення людини в англійській і українській мовах* : автореф. дис. Донецьк.
- Усик, Л.М. (2016). Модусний тип мотивації фітонімів у германських і слов'янських мовах. *Scientific and Educational Consulting Group "World Science"*. № 10 (14), Vol. 4 (Octob. 2016). P. 38 – 41.
- Цивьян, Т. В. (2008). *Язык: тема и вариации*. Избранное: книга первая. Москва: Наука.
- Янценецкая, М.Н. (1979). *Семантические вопросы теории словообразования*. Томск.
- Τα λαϊκά ναυουρίσματα ως ποιητικό είδος. (1996). Αθήνα.
- Учительица Драгана. Народне успаванке. – Режим доступу: <https://draganauciteljica.wordpress.com/2016/01/20/народне-успаванке>

REFERENCES

- Arutiunova, N. D. (1999). *Yazyk y myr cheloveka*. M.: Yazyky russkoj kul'tury.
- Dovzhenok, H.V. (1986). *Dytiachyj Fol'klor. Zbirka. Biblioteka ukrains'koi usnoi narodnoi tvorchosti*. Kyiv : Dnipro. S. 20 – 97.

Kubriakova, E.S. (2004). Yazyk y znanye. Na puty polucheniya znanyj o iazyke: chasty rechy s kohnytyvnoj tochky zreniya. Rol' iazyka v poznanny myra. Ros. akademyia nauk. Yn-t iazykoznanija. M.: Yazyky slavianskoj kul'tury.

Selyvanova, E.A. (2000). Kohnytyvnaia onomasyolohyia: monohrafyia. K. : Yzd-vo ukrajnskoho fytosotsyolohyicheskoho tsentra.

Solodylova, Y.A. (2017). Metonymyia: hranytsy fenomena. Vestnyk Orenburhskoho hosudarstvennoho unyversyteta. №1 (201). S. 53–57.

Udysn'ka, A.H. (2007). Metonimichni perenosy na poznachennia liudyny v anhlijs'kij i ukrains'kij movakh : avtoref. dys. Donets'k.

Usyk, L.M. (2016). Modusnyj typ motyvatsii fitonimiv u hermans'kykh i slov'ians'kykh movakh. Scientific and Educational Consulting Group “World Science”. № 10 (14), Vol. 4 (Octob. 2016). P. 38 – 41.

Yantsenetskaia, M.N. (1979). Semanticheskiye voprosy teoryy slovoobrazovanyia. Tomsk.

Τα λαϊκά νανουρίσματα ως ποιητικό είδος. (1996). Αθήνα.

Uchytelytsa Drahana. Narodne uspavanke. – Rezhym dostupu: <https://draganauciteljica.wordpress.com/2016/01/20/narodne-uspavanke>